

Aan de Minister van het
Ministerie van Veiligheid en Justitie
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Postbus 14052, 3508 SC Utrecht
Euclideslaan 201, Utrecht
Telefoon 030 - 251 69 84
Fax 030 - 254 37 85
Internet www.bureauft.nl

Datum: 16 januari 2017
Ons kenmerk: BFTm/160117/MK/SSD
Betreft: Reactie BFT consultatie wetsvoorstel Garantiefonds/ATN
Uw kenmerk:

Behandelaar:
Telefoon:
E-mail:

Excellentie,

Op 15 december 2016 heeft het Bureau Financieel Toezicht (BFT) van uw departement vernomen dat een wijziging van de Wet op het notarisambt (Wna) in consultatie is gegaan. Deze wijziging betreft het inrichten van een Garantiefonds notariaat en de samenvoeging van de Commissie van Deskundigen Notariaat (CvN) met de Commissie Toegang Notariaat (CTN) tot een nieuw in te stellen Adviescommissie Toegang Notariaat (ATN).

Het BFT maakt graag van de gelegenheid gebruik om op het wijzigingsvoorstel te kunnen reageren. Het BFT doet dit vanuit zijn positie als onafhankelijk integraal toezichthouder.

Het BFT ondersteunt beide voorstellen tot wetswijziging en ziet een verbetering voor de beroepsgroep. Ten aanzien van de wijzigingen meent het BFT dat deze, voor zover het BFT dat op dit moment kan overzien, zijn toezichthoudende taak kan ondersteunen.

Wellicht verdient het overweging een vergelijkbaar systeem van een Garantiefonds in het leven te roepen voor de gerechtsdeurwaarders.

I. OPRICHTING GARANTIEFONDS (invoeging artikel 87a Wna)

Uitgangspunt van de voorgestelde regeling is, zoals het BFT dat ondersteunt, dat zowel (i) kosten bij een overname die in redelijkheid niet ten laste van de waarnemer behoren te komen als (ii) de gevolgen van een negatieve bewaringspositie, voor vergoeding in aanmerking kunnen komen uit een op te richten Garantiefonds.

De problemen rond de waarneming van probleemprotocollen en de ernstige gevolgen van een negatieve bewaring voor derden kunnen hiermee worden opgevangen.

Incidentenmelding conform artikel 25a Wna

Conform artikel 87a, lid 3 Wna (nieuw) stelt het bestuur van de KNB een reglement op inzake de werkwijze van het fonds en de voorwaarden waaronder uitkeringen uit het fonds plaatsvinden. Vanuit zijn toezichthoudende taak zou het BFT graag in de voorfase hierbij betrokken willen zijn. Het BFT ziet een toegevoegde waarde door direct een verplichte incidentenmelding conform artikel 25a Wna door de notaris te laten doen bij een beroep op het Garantiefonds. Ook kan daarnaast gedacht worden aan het informeren door de KNB aan het BFT over het doen van uitkeringen. Het BFT kan dan de correcte aanwending van gelden monitoren en zijn rol als toezichthouder ten volle tot zijn recht laten komen.

Vervolg brief d.d.: 16 januari 2017
 Ons kenmerk: BFTm/170116/MK/SSD

Aandachtspunten

Ten aanzien van het oprichten van het Garantiefonds heeft het BFT de volgende aandachtspunten:

1. Oprichting Garantiefonds¹

Krachtens artikel 87a Wna (nieuw) richt het bestuur van de KNB een fonds in. In dit verband vraagt het BFT aandacht voor het waarborgen van onafhankelijkheid (o.a. (rechts)vorm) inzake de besluitvorming over uitkeringen aan de eigen beroepsgroep of anderen die daardoor schade hebben geleden. In dit verband stelt het BFT de vraag of het fonds onder direct beheer staat van de KNB dan wel onder beheer dan wel toezicht van een onafhankelijk orgaan dat toeziet op de juiste uitvoering van de regels en de rechtmatige en de rechtmatige besteding van de gelden.

Daarnaast is onduidelijk of de gelden die aan het Garantiefonds toekomen als 'publieke gelden' of 'private gelden' worden bestempeld (zie ook nr. 2 hierna). Indien deze gelden als 'publieke gelden' zullen worden gezien, ontstaat een aanvullend argument om voldoende waarborgen te creëren, bijvoorbeeld in de vorm van betrokkenheid van derden buiten de beroepsgroep.

2. Garantiefonds voor verschillende doeleinden

Krachtens artikel 87, lid 2 Wna (nieuw) kan de KNB (A) de (zogenaamde) *publieke gelden* voor de bekostiging van het toezicht en het tuchtrecht onder brengen bij het Garantiefonds.² Regels omtrent doorberekening van kosten die de KNB maakt voor de bekostiging van toezicht en tuchtrecht worden krachtens het eerdere artikel 87, lid 2 Wna (nieuw) bij *verordening* vastgesteld.³

Onduidelijk is hoe het voorgestelde artikel 87 lid 2 Wna (nieuw) conform het onderhavige consultatievoorstel zal luiden in combinatie met de eerder vastgestelde wijziging van artikel 87 lid 2 Wna onder invloed van de Wet doorberekening kosten toezicht en tuchtrecht juridische beroepen.

Het Garantiefonds wordt in eerste instantie opgericht conform artikel 87a Wna (nieuw) voor de vergoeding van (B) (zogenaamde) *private gelden*, te weten de kosten bij niet verhaalbare schulden/tekorten van een gewezen of vervangen notaris. Krachtens artikel 87a, lid 2 Wna (nieuw) kan de KNB aan haar leden een bijdrage vragen voor deze doeleinden. Regels omtrent dit onderdeel van het Garantiefonds worden conform artikel 87a, lid 3 bij *reglement* vastgesteld.

Het BFT vraagt in dit kader aandacht voor de afwijkende (juridische) grondslag voor inleg in het fonds (verordening versus reglement) en de wijze waarop rekening en verantwoording over deze beide geldsoorten (publiek en privaat) dient te worden afgelegd. Aandacht voor de wijze waarop dergelijke kosten bij de notarispraktijken al dan niet op de nota van afrekening inzichtelijk worden gemaakt, speelt hierbij eveneens een rol. Ter toelichting: kadasterkosten worden tot de kantoorkosten gerekend bij overdracht van een onroerende zaak, terwijl overdrachtsbelasting separaat wordt vermeld. Deze overdrachtsbelasting dient door de notaris als vordering op zijn derdengelden te worden aangehouden op de kwaliteitsrekening. Het is aan het BFT niet duidelijk waarom voor twee verschillende doeleinden één fonds in het leven wordt geroepen, zeker als in aanmerking wordt genomen dat de kosten van toezicht rechtstreeks voor rekening komen van de KNB. Vraag is ook of de inning van de kosten van toezicht niet door de KNB moet gebeuren, waarbij ook een regeling getroffen moet worden voor oninbare vorderingen van de KNB op dit punt.

¹ Het BFT geeft geen oordeel of het Garantiefonds mogelijk aan verplichtingen voortvloeiend uit de Wet op het financieel toezicht, mededingsregelgeving, fiscale of andere regelgeving dient te voldoen.

² Dit volgt uit onderhavig consultatievoorstel.

³ Dit volgt uit artikel 87 lid 1 en 2 (nieuw) na in werking treding van de Wet doorberekening kosten toezicht en tuchtrecht juridische beroepen, Stb. 2016, 500.

Vervolg brief d.d.: 16 januari 2017
 Ons kenmerk: BFTm/170116/MK/SSD

Ten slotte wordt aandacht gevraagd voor de situatie dat vanuit "probleemprotocollen" geen bijdrage aan dit fonds verwacht mag worden, zodat splitsing van de bijdrage in kosten voor toezicht en tuchtrecht aan de ene kant en kosten ter dekking van het Garantiefonds aan de andere kant wenselijk is. Hierbij wordt de achtergrond van de bijdragen zichtbaar.

3. Inzicht aard en omvang problematiek

Vanuit zijn ervaring de laatste jaren ten aanzien van "probleemprotocollen" hecht het BFT er waarde aan om bij overdracht van een "probleemprotocol" meer helderheid te verkrijgen over de aard en de omvang van de problematiek. De Verordening overdracht protocol bevat daaromtrent aanknopingspunten. Echter, problemen kunnen ontstaan over welke afwikkelingskosten voor rekening van de protocolontvanger komen en welke kosten van deze protocolontvanger eventueel doorbelast kunnen worden aan het Garantiefonds. Zowel de voorganger als de waarnemer/opvolger hebben baat bij duidelijkheid over de status van het protocol. Dit geldt ook voor andere partijen zoals KNB en BFT.

4. Beheer protocol/consistentie van terminologie

Voorgesteld wordt om in artikel 2 lid 3 (nieuw) Wna in combinatie met artikel 29 lid 7 (nieuw) Wna, te bevestigen dat de notaris, respectievelijk waarnemer voor eigen rekening en risico het ambt uitoefent. Daar waar beide tekstvoorstellen spreken over 'beheer van het protocol', vraagt het BFT zich af of dan bedoeld is dat genoemde notaris c.q. waarnemer niet verantwoordelijk is voor iets anders rondom het protocol. Met andere woorden: Waarom is beheer toegevoegd?

II. **SAMENVOEGING COMMISSIE VAN DESKUNDIGEN NOTARIAAT EN COMMISSIE TOEGANG NOTARIAAT (wijziging artikelen 7, 8, 10 en 30c Wna)**

Uitgangspunt van deze regeling is het stroomlijnen van het proces van benoeming van notarissen. Ook hier staat het BFT positief tegenover. De uitbreiding van de secretariaatstaak inzake de Commissie van Deskundigen Notariaat naar het volledige secretariaat van de ATN zal het BFT op zich nemen. Wel zal dit ook invloed hebben op de inzet van capaciteit van het BFT.

Zoals de Het BFT acht een onafhankelijke positie van het secretariaat wenselijk. Dit staat ook in de Memorie van Toelichting. Het BFT als integraal toezichthouder hecht hier veel waarde aan en zal deze onafhankelijkheid samen met de continuïteit waarborgen.

Het secretariaat zal ook in dit geval gescheiden zijn van de organisatie van het BFT. Het BFT zal strikt de secretariële werkzaamheden ten behoeve van de ATN uitvoeren. De volledige inhoudelijke beoordeling van de verzoeken zal door de ATN plaatsvinden. Vanzelfsprekend zal het BFT op verzoek van de voorzitter van de ATN aan de bestuursvoorzitter van het BFT desgevraagd inlichtingen verstrekken of zal het BFT advies geven conform het artikel 8, lid 8 Wna (nieuw).

Aandachtspunten

Ten aanzien van deze samenvoeging tot een ATN heeft het BFT nog de volgende aandachtspunten:

1. Geheimhouding

Is voldoende duidelijk dat het BFT bij het desgevraagd inlichtingen verstrekken aan de ATN conform het nieuwe artikel 8, lid 8 (nieuw) Wna niet in strijd met zijn geheimhoudingsplichten handelt? Of is de bedoeling deze geheimhoudingsplicht wettelijk te doorbreken met als gevolg dat het BFT alle informatie moet en kan verschaffen aan de ATN?

2. Gebruik advies ATN door BFT

In verband met zijn toezichthoudende taak zou het BFT graag de adviezen van de ATN willen ontvangen. Het BFT zou graag geregeld willen zien, dat na benoeming van de (toegevoegd)

Vervolg brief d.d.: 16 januari 2017
Ons kenmerk: BFTm/170116/MK/SSD

notaris een kopie van het advies aan het BFT wordt verstrekt ten behoeve van het reguliere toezicht dat dan aanvangt ten aanzien van de (nieuw) benoemde notaris.

3. Adviestermijn

In artikel 8, lid 5 Wna en artikel 10, lid 5 Wna staat dat minister binnen 5 maanden op een verzoek beslist. In artikel 10, lid 3 Wna (nieuw) komt te staan dat o.a. ATN binnen 3 maanden de minister in kennis stelt van feiten en omstandigheden welke naar hun oordeel tot weigering van het verzoek zouden kunnen leiden.

In het huidige wetsvoorstel staat niet binnen welke termijn de ATN haar advies dient te geven aan de minister. Het BFT vraagt hier aandacht voor.

4. CvD gerechtsdeurwaarders onderbrengen bij Adviescommissie toegang gerechtsdeurwaarders

Het BFT vraagt aandacht voor een vergelijkbare nieuw in te stellen Adviescommissie toegang gerechtsdeurwaarders. De Commissie van Deskundigen gerechtsdeurwaarders kan hierbij worden ondergebracht.

Indien deze reactie aanleiding geeft voor vragen, is het BFT graag bereid deze te beantwoorden.

Hoogachtend,

Bureau Financieel Toezicht,
de voorzitter van het bestuur,

Mw. Mr. M.C. Kaptein MPM
directeur